Yarat?c? Dü?ünme Testi- Resim Üretme

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yarat?c? Dü?ünme Testi- Resim Üretme*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32848

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yarat?c? Dü?ünme Testi- Resim Üretme, bireylerin yarat?c? dü?ünme becerilerini, özellikle de ?ekilsel (figural) yarat?c?l?k boyutunu ölçmek amac?yla geli?tirilmi? veya uluslararas? bir ölçe?in Türkçeye uyarlanm?? versiyonudur. Bu özel uyarlama çal??mas?, Ebru Y?lmaz Özalp taraf?ndan 2015 y?l?nda tamamlanm?? bir yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, kat?l?mc?lar?n verilen ?ekilsel ipuçlar?n? kullanarak özgün ve çe?itli resimler üretme yetene?ini de?erlendirir.

Ölçe?in temel amac?, yarat?c?l???n ak?c?l?k, esneklik, özgünlük ve detayland?rma gibi temel bile?enlerini resim üretimi yoluyla nicel hale getirmektir. Yap?lan psikometrik çal??malar, ölçe?in Türkçe kültür ba?lam?nda geçerli?ini ve güvenirli?ini incelemi?tir. Elde edilen bulgular, ölçe?in yarat?c? dü?ünme yetene?ini ölçme konusunda yeterli düzeyde istatistiksel özelliklere sahip oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Yarat?c? Dü?ünme, Resim Üretme, Figural Yarat?c?l?k, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometrik Uyarlama.

Yazarlar

Ebru Y?lmaz Özalp

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, yarat?c? dü?ünmenin ?ekilsel boyutunu, yani bireylerin görsel ve çizgisel materyalleri kullanarak yeni ve al???lmad?k fikirler ortaya ç?karma kapasitesini ölçmektir. Ölçek, mevcut bir uluslararas? testin Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu sa?lamak üzere uyarlanm??t?r.

Uyarlama süreci, Türk örnekleminde yarat?c? performans? de?erlendirebilecek, kültürel olarak hassas ve psikometrik aç?dan sa?lam bir araç sunmay? hedeflemi?tir. Bu test, özellikle e?itim ve geli?im alanlar?nda, bireylerin yarat?c?l?k potansiyellerini belirlemek için kullan?labilir.

Yap?

Yarat?c? Dü?ünme Testi- Resim Üretme, genellikle **?raksak dü?ünme** (divergent thinking) yap?s?n? temel al?r. Iraksak dü?ünme, bir probleme birden fazla, bazen al???lmad?k çözümler üretme yetene?i olarak tan?mlan?r ve yarat?c?l???n temelini olu?turur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, resim üretimi görevleri arac?l???yla yarat?c?l???n dört ana bile?enini ölçmeyi amaçlar:

Ak?c?l?k (Fluency): Üretilen toplam fikir veya resim say?s?.
Esneklik (Flexibility): Üretilen fikirlerin veya resimlerin ait oldu?u kategori çe?itlili?i.
Özgünlük (Originality): Üretilen fikirlerin istatistiksel olarak nadir olmas? ve benzersizli?i.
Detayland?rma (Elaboration): Sunulan fikrin veya resmin içerdi?i detay düzeyi ve zenginli?i.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, uyarlama çal??mas? kapsam?nda incelenmi?tir. Yap?lan analizlerde, **uyum geçerli?i** (concurrent validity) kapsam?nda farkl? yarat?c? dü?ünme testleri ile ili?kisi ara?t?r?lm??t?r.

Elde edilen bulgular, Yarat?c? Dü?ünme Testi- Resim Üretme ile di?er dü?ünme testleri aras?nda **pozitif zay?f ili?ki** bulundu?unu göstermi?tir. Bu sonuç, ölçe?in genel yarat?c? dü?ünme yap?s?yla ili?kili oldu?unu, ancak ölçtü?ü spesifik figural yap?n?n di?er testlerden yeterince ayr??t???n? i?aret etmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik incelemeleri, testin zamana kar?? tutarl?l???n? ve içsel bütünlü?ünü de?erlendirmek amac?yla yap?lm??t?r. Özellikle, bu tür performans testlerinde yayg?n olarak kullan?lan **paralel test güvenirli?i** yöntemi uygulanm??t?r.

Yap?lan paralel test güvenirli?i çal??malar?nda, elde edilen korelasyon katsay?s? .70 olarak bulunmu?tur. Bu de?er, psikometrik aç?dan kabul edilebilir bir düzeyde tutarl?l??a i?aret ederek, ölçe?in ölçüm sonuçlar?n?n güvenilir oldu?unu göstermektedir. Bu, testin farkl? formlar?n?n veya uygulamalar?n?n benzer sonuçlar üretece?i anlam?na gelir.

Faktör Analizi

Kaynak materyalde faktör analizine dair do?rudan bir bilgi bulunmamaktad?r. Ancak, yabanc? dilden yap?lan uyarlama çal??malar?nda, orijinal ölçe?in yap?sal geçerli?ini koruyup korumad???n? belirlemek amac?yla genellikle **do?rulay?c? faktör analizi** (DFA) veya **aç?mlay?c? faktör analizi** (AFA) yöntemleri uygulan?r.

Yarat?c? dü?ünme ölçekleri genellikle ak?c?l?k, özgünlük, esneklik gibi alt boyutlardan olu?an çok faktörlü bir yap? sergiler. Uyarlama çal??mas?nda, bu faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de geçerli olup olmad???n?n incelendi?i varsay?lmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: ?ekilsel/Performansa Dayal? Test (Figural/Performance-Based Test). Kat?l?mc?lardan verilen eksik ?ekilleri tamamlayarak veya belirli bir ba?lang?ç noktas?ndan yola ç?karak resimler üretmeleri istenir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renci Popülasyonu (Yüksek lisans tezinin do?as? gere?i genellikle okul ça??ndaki çocuklar veya ergenler üzerinde uygulanm??t?r.)

Ya? Grubu: Belirtilmemi?tir, ancak yarat?c?l?k testleri genellikle ilkokul ve ortaokul ö?rencileri aras?nda uygulan?r.

Popülasyon Detaylar?: Detayl? örneklem bilgisi (büyüklük, ya? aral???, sosyoekonomik düzey) yüksek lisans tezinin tam metninde yer almaktad?r.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulamas?na uygun, kalem ve ka??t tabanl? testtir. Puanlama, üretilen resimlerin ak?c?l?k, özgünlük ve detayland?rma kriterlerine göre uzmanlar taraf?ndan manuel olarak yap?l?r.

Anahtar Kelimeler

Yarat?c?l?k, Iraksak Dü?ünme, ?ekilsel Yarat?c?l?k, Korelasyon Katsay?s?, Güvenirlik, Yarat?c? Dü?ünme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilinmiyor

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: Marmara Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü (2015 y?l? itibar?yla)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2015 y?l?nda bir yüksek lisans tezi kapsam?nda uyarlanm??t?r. Testin ticari kullan?m? veya telif haklar? ile ilgili detayl? bilgi, sorumlu yazar Ebru Y?lmaz Özalp'ten veya Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nden edinilmelidir. Akademik ara?t?rmalar için kullan?m genellikle izin gerektirir ancak ücretli olup olmad??? bilinmemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Yarat?c? Dü?ünme Testi- Resim Üretme Türkçe versiyonunun temel referans? a?a??daki yüksek lisans tezidir:

Özalp,Y?lmaz,E. (2015). *Yarat?c? Dü?ünme Testi-Resim Üretme Türkçe versiyonu.* (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki adresten indirilebilir: yaratici-dusunme-testi-resim-uretme-toad.pdf

Yarat?c? Dü?ünme Testi- Resim Üretme Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, performans tabanl? ve figural bir test oldu?u için genellikle resimsel görevler veya eksik ?ekillerden olu?ur. Maddelerin metinsel içeri?i kaynakta sa?lanmam??t?r. Tipik olarak bu testler, deneklere belirli bir daire, çizgi veya ?ekil verilerek, bu ?ekli kullanarak olabildi?ince çok ve özgün resim çizme görevi verir.

ARABPSYCHOLOGY.COM